

ПРОГРАМИ ДОПОМОГИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ

Жиров Юрій Петрович

студент 4-го курсу ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ищенко Владислав Вікторович

викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

Європейський Союз є найбільшим донором України. Обсяг фінансової підтримки, яку ЄС надає їй з 1991 року, перевищив 3 млрд. євро і постійно збільшується. Щорічне фінансування за Національною індикативною для України зросло з 47 млн. євро 2002 року до 126 млн. євро 2010-го. Оскільки Україна – партнер ЄС і бере участь у реалізації Європейської політики сусідства, вона користується перевагами Європейського Інструменту сусідства та партнерства (ЄІСП). Головною метою ЄІСП є створення простору спільних цінностей, стабільності й добробуту, тіснішої взаємодії та поглибленої економічної та регіональної інтеграції через співпрацю у різних сферах.

У рамках Європейського Інструменту сусідства та партнерства на період 2011-2013р.р. пріоритетними є такі сфери діяльності [1, ст. 17]:

Пріоритетна сфера співпраці №1: Належне державне управління та верховенство права. (Правосуддя, свобода та безпека. Інтегроване управління кордонами. Адміністративна реформа та управління державними фінансами. Роззброєння.).

Пріоритетна сфера співпраці №2: Сприяння набуття чинності Угодою про асоціацію між ЄС та Україною (Сприяння набуттю чинності Угодою про асоціацію. Створення глибокої та всеосяжної Зони вільної торгівлі.).

Пріоритетна сфера співпраці №3: Стійкий розвиток (Енергетика, довкілля та зміни клімату, транспорт. Регіональний розвиток і розвиток сільської місцевості).

Європейський Інструмент сусідства та партнерства пропонує більш гнучкі інструменти співпраці: програми Твіннінг і ТАІЕХ. Ці програми підтримують співробітництво між державними органами влади країни-партнера та відповідними установами в державах ЄС. Метою цих інструментів є сприяння

інституційному розвитку державних органів влади та адаптація законодавства східних та південних країн – сусідів ЄС до його законодавства.[1, ст. 18] Твіннінг – ініціатива Європейської Комісії з допомоги країнам-бенефіціарам у розбудові сучасних та ефективних органів центральної та місцевої влади зі структурою, людськими ресурсами й управлінським потенціалом, які б дозволяли запроваджувати європейське законодавство на рівні стандартів ЄС[1, ст. 18]. Визначальною рисою програми Твіннінг є безпосередній обмін досвідом в окремих галузях між державними органами держав-членів ЄС та їхніми партнерами в країнах-бенефіціарах.[2, ст. 11] Проекти Твіннінг діють у сферах акредитації, космічних технологій, санітарних і фіто санітарних заходів, регулювання ринку газу, юстиції, державної служби, транспорту, інвестиційної політики, внутрішніх справ, статистики та монетарної політики тощо. До багатьох з них долучено й Україну. 21 грудня 2010 року з Україною підписано нові угоди про фінансування у сфері транспорту, охорони навколишнього природного середовища й угоду на підтримку реалізації Європейської політики сусідства. На ці програми виділено 120 млн. євро.[2, ст. 12]

ТАІЕХ – це інструмент зовнішньої допомоги, яку Європейська Комісія надає для обміну інформацією з метою розбудови інституційної спроможності, необхідної для адаптації національного законодавства до європейських норм. У рамках інструменту ТАІЕХ за рахунок коштів ЄС здійснюють такі види діяльності: надання експертів країнам-партнерам в якості радників, які допомагають розробляти законодавство за нормами та стандартами ЄС; навчальні візити, що дають змогу державним службовцям з країн-партнерів вивчати досвід держав ЄС у вирішенні практичних питань, пов'язаних із запровадженням і забезпеченням дотримання норм і стандартів ЄС; організація та проведення семінарів і робочих зустрічей з метою роз'яснення всіх аспектів норм і стандартів ЄС широкій аудиторії.

Упродовж 2010 року представники органів державної влади України отримали методичну допомогу в рамках понад 75 заходів ТАІЕХ (як за кордоном, так і в Україні) у таких сферах як безпека та правосуддя, внутрішній

ринок, транспорт, довкілля та енергетика, сільське господарство, державні фінанси, конкурентна політика тощо.[2, ст. 14]

TASIS. Однією із загальних цілей цієї програми була підтримка переходу до ринкової економіки. Цю загальну ціль було конкретизовано наступним чином: «Підтримувати перехід нових незалежних держав до дієвої ринкової економіки за допомогою створення необхідної кількості життєздатних підприємств, що зможуть впоратись з тиском конкуренції та ринковими силами». Україні було надано підтримку за такими пріоритетними напрямками: макроекономічна політика, законодавча база та соціальна адаптація; виробничий сектор, в тому числі питання приватизації, малі, середні підприємства та агенції з розвитку підприємництва; торгівля та розвиток, включаючи розвиток експорту та міжнародну сертифікацію; банківська діяльність, страхування та інші фінансові послуги; підсилення інституційного потенціалу.[2, ст. 15]

У цей сектор було спрямовано близько 20% бюджетних асигнувань Європейської Комісії. Уряд України в свою чергу ухвалив ряд нормативно-правових актів з метою регулювання загальних умов ведення бізнесу та підтримки цієї галузі. Становлення ринкової економіки в Україні (1 грудня 2005 року) призвело до стрибка інвестицій в Україну. Згідно з даними Держкомстату України, на 1 січня 2011 року сукупний обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну з країн ЄС склав 20 млрд. євро. У рамках програми TASIS Україні була надана значна підтримка, спрямована на реформування газового сектору. Суттєва увага була приділена і питанням енергозбереження, які і надалі залишаються актуальними.[3, ст. 4.]

Для надання підтримки країнам-партнерам ЄС використовує широкий спектр засобів. На період 2007-2013 років Європейський Союз затвердив пакет з шести нових механізмів для надання зовнішньої допомоги: Європейський інститут сусідства та партнерства; Європейський фонд розвитку; Інструмент співробітництва з питань розвитку; Інструмент стабільності; Європейський інструмент з демократії та прав людини; Інструмент співпраці у галузі ядерної безпеки. [3, ст. 5.]

Література:

1. «Програми допомоги Європейського Союзу та співпраця України з ЄС», К.: ТОВ «МЕКС», 2009-36ст.
2. «Як працює Європейський Союз», К.: «FGL Energy», 2011, 48ст.
3. «Європейський Союз – Україна. Співробітництво у сфері вищої освіти», К.: «FGL Energy», 2011, 24ст.